

INZERCE V5-0209

nejQzon

Ozonové čištění prostor zasažených koronavirem. Účinné během **KARANTÉNY** i jako **PREVENCE**.

Udržte své zaměstnance a zákazníky v bezpečí!

Volejte nonstop 777 745 640
www.nejzon.cz

ÚNOR

Vychází 15. 2. 2021 / Zdarma

Najdete nás na
www.vase5.cz

**Nezávislý měsíčník
pro Prahu 5**

Železniční most Výtoň–Smíchov: Demolice je stále ve hře

PŘIPRAVILA ZUZANA PŮROVÁ FOTO DAN HROMADA

Jedna z nejvýznamnějších pražských technických památek, železniční most mezi Smíchovem a Výtoní, stále nemá jisté, že „přežije“. Správa železnic v březnu začne hledat toho, kdo vyřeší budoucí podobu. A přestože ministerstvo kultury loni odmítlo zrušit památkovou ochranu mostu, Správa železnic pořád počítá s demolicí jako jednou z variant.

Most zde byl postaven v letech 1871 až 1872 jako součást Pražské spojovací dráhy procházející Nuselským údolím. Byl to most jednokolejný stojící na třech pilířích. Na konci 19. století bylo roz-

hodnuto o jeho nahrazení tak, aby byla trať dvojkolejná, nový most pak vznikl v letech 1900–1901.

V roce 2004 byl soubor železničních mostů na trati Praha hlavní nádraží – Praha Smí-

chov prohlášen nemovitou kulturní památkou. O jedenáct let později Správa železnic (tehdy Správa železniční dopravní cesty, pozn. red.) odhadla životnost mostu na zhruba 30 let s tím, že vzhledem k rostoucímu provozu bude také nutné postavit na mostě třetí kolej potřebnou k navýšení kapacity vytižené trati spojující pražské hlavní a smíchovské nádraží.

Mluvit se následně začalo o tom, že by most mohl být zbořen a buď nahrazen replikou, nebo zcela novým mostem. Proti tomu se postavilo ministerstvo kultury, které v loňském roce odmítlo z mostu sejmut památku
pokračování na straně 4

str. 8
Osobnost Prahy 5:
Rozhovor s Davidem Košťákem

str. 6
Veřejný prostor: Vyhořelý kostel
chrání speciální konstrukce

str. 7
Doprava: Děti tipují nebezpečná
místa v páté městské části

Prostě
přiletí
čerstvá!

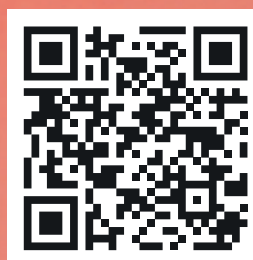
OC NOVÝ
SMÍCHOV

Sleva 15%

Na webu s kódem: SMICHOV15

Na restauraci: načti QR kód
na kiosku.

Akce platí do 15. 3. 2021.

Rozvoz objednávejte
na 360pizza.com

360
Pizza

Prostě z jiného těsta.

Muzeum skla zůstává na Pětce

Muzeum skla zůstane ve vile Portheimka, a to minimálně do března příštího roku. O prodloužení koncesní smlouvy do roku 2022 rozhodla pátá městská část. Muzeum v Portheimce je první pražské muzeum skla, které vzniklo jako projekt Musea Kampa-Nadace Jana a Medy Mládkových. Posláním nadace je podporovat vztah domácích i zahraničních návštěvníků k výtvarnému umění, seznamovat veřejnost s moderním a současným výtvarným uměním a přispívat k znovuvytvoření a posílení povědomí o tradici zejména ve výtvarné a kulturní oblasti.

Prošlé doklady zůstávají v platnosti

Neplatné občanské průkazy a cestovní doklady zůstávají v době nouzového stavu v platnosti. Uznávat neplatné doklady doporučuje ministerstvo vnitra, a to k prokázání totožnosti při podání žádosti o nový osobní doklad. Odbor osobních dokladů, evidence a voleb Prahy 5 toto doporučení akceptuje s tím, že se musí jednat o neplatný doklad s prošlou platností v době od 1. října 2020 – 28. února 2021.

Pětka bude hospodařit se schodkem

Zastupitelstvo Prahy 5 schválilo rozpočet na letošní rok. Hospodařit bude s rozpočtem přesahujícím jednu miliardu a se schodkem bezmála 413 milionů korun. „Rozpočet Prahy 5 na letošní rok je koncipován tak, aby v době přetrvávající složité pandemické situace byl schopen saturovat veškeré potřeby spojené s bezproblémovým chodem úřadu a městské části jako takové,“ uvedla starostka Renáta Zajíčková. Rozpočet počítá s příjmy ve výši 718 424 900 Kč a výdaji v objemu 1 131 015 800 Kč. Přičemž běžné výdaje tvoří 68,5 % a kapitálové výdaje pak necelou třetinu schváleného rozpočtu. Jednou z největších investičních akcí, na kterou se Praha 5 chystá, je dokončení Raudnitzova domu, kde vznikne dům pro seniory.

Placené parkování na Pětce se rozšířilo

Na dalších místech se v páté městské části platí za parkování. Konkrétně se zóny placeného stání od začátku ledna rozšířily do dalších dvou lokalit, a to do okolí sídliště Podbělohorská a do oblasti Horních Cibulek, kde dochází k rozšíření zón, které zde byly zavedeny v roce 2020. „Aktuální rozšíření zón placeného stání pro Prahu 5 znamená radikální řešení katastrálního nedostatku parkovacích míst pro naše rezidenty. Jsem rád, že se nám podařilo s magistrátem nalézt společnou řeč na rozší-

ření zón placeného stání,“ řekl předseda výboru dopravního městské části Praha 5 Jan Panenka s tím, že pro správu financí vybraných ze zón placeného stání radnice zřídila Fond rozvoje dopravy. Část prostředků alokovaných v tomto fondu městská část využívá i k rozvoji parkovacích možností. „Na podkladě zadané analýzy, budeme koncipovat další rozšiřování zón placeného stání v Praze 5. Velmi rádi bychom během letošního roku zavedli zóny pro rezidenty na Barandově a v Hlubočepce,“ doplnil Panenka.

Lidová víra představuje duchovní svět našich předků

Uzávěrečno prozatím zůstává pro návštěvníky Národopisné muzeum v letohrádku Kinských na Smíchově. Po otevření se však mohou návštěvníci těšit na novou výstavu, která potrvá dva roky a veřejnosti ukáže, jak pestrý duchovní svět měli kolem sebe naši předci. Jmenuje se jednoduše – Lidová víra. Připomíná, že život našich předků, konkrétně svět venkovského člověka 18. a 19. století s přesahy do století 20. rozhodně nebyl obyčejný, ale naopak – žil v pestrém duchovním světě, a že po mnoho staletí víra zaujímal v lidském životě nezastupitelné místo. „Osvětovala fungování světa, nabízela stabilitu, ochranu a naději v ne-

jistých časech. Do podoby lidové víry v našich zemích se výrazným způsobem promítlo období baroka a s ním související rekatolizace. Mariánský kult, úcta k sochám či obrazům světců a víra v zázračnou moc relikvií získávala v představách venkovského člověka další rozměr,“ poznamenávají autoři expozice Národopisného muzea Lidová víra s tím, že oficiální, církví prezentovaný výklad se zde mísil s magickým myšlením a dával vzniknout bohaté škále praktik a rituálů, které se odrážely v duchovní i hmotné kultuře našich předků a mnohé z nich se nacházely na rozostřené hranici mezi tolerovaným a zakázaným.

Plavební komora se odkládá, rozhodl o tom soud

Praha 5 prozatím „vyhrála“ spor o novou plavení komoru na Smíchově. Pražský městský soud totiž na základě návrhu městské části přiznal odkladný účinek. Radnice a pražský magistrát před časem podali správní žalobu proti rozhodnutí ministerstva zemědělství, které zamítlo odvolání a všechny námitky Prahy 5 proti plánované stavbě Plavební komora Praha – Staré Město. „Správní žalobou jsme chtěli poukázat na to, že ministerstvo zemědělství svým rozhodnutím povolit stavbu druhé plavební komory prokazatelně ignorovalo naše námitky, kterým jsme zpochybňovali stanovisko EIA, kterým nerespektovalo faktický stav zátěží sou-

visejících zejména s provozem rekreačních lodí na Vltavě, kterým má nová komora sloužit. Těší nás, že Městský soud v Praze nařízením odkladného účinku našim připomínkám vyhověl. Kdyby se tak nestalo a začalo se s realizací projektu, mohly by nastat nezvratné škody. Stavba komory je totiž v příkrém rozporu s ochranou Pražské památkové rezervace,“ říká místostarosta Prahy 5 Tomáš Homola. Zamítavé stanovisko ke stavbě druhé plavební komory při smíchovském nábřeží vydalo rovněž ministerstvo kultury. To projekt nové plavební komory označilo z hlediska památkové péče za zcela nepřijatelný.

Železniční most Výtoň–Smíchov: Demolice je stále ve hře

dokončení ze strany 1

kovou ochranu. A Správa železnic se proti tomu neodvolala. To by znamenalo, že se s mostem stále nesmí nakládat jinak, než určuje památková ochrana. A tam bourání určitě nepatří.

Správa železnic:

Žádná z variant není vyloučená

Proto je překvapivá současná reakce Správy železnic. „V současné době se finalizují zadávací podmínky architektonické soutěže, vyhlášení předpokládáme v polovině března 2021. Zadání definuje požadavky na technické parametry kolejového propojení Výtoně a Smíchova přes Vltavu s tím, že není dopředu vyloučena žádná z variant řešení, přemostění Vltavy však musí umožnit převedení tří kolejí. Realizaci předpokládáme od ledna 2024 do 12/26,“ reaguje mluvčí Správy železnic Radka Pistoriusová. Na doplňují otázku redakce, zda připadá v úvahu zbourání mostu, případně nahrazení replikou, odpověděla, že žádná z variant není vyloučená. Na dotaz, které všechny varianty přicházejí v úvahu, však již neodpověděla.

To je však zcela v rozporu s názorem ministerstva kultury, které rozhodně s bouráním mostu nepočítá. „Demolice kulturní památky není možná, muselo by tomu předcházet zrušení prohlášení věci za kulturní památku,“

zdůrazňuje Ivana Awwadová z tiskového oddělení ministerstva.

Nový most by stál víc

Pro zbourání mostu byl Kloknerův ústav ČVUT, podle nějž by nahrazení novou stavbou bylo nejspokladnější. Eugen Brühwiler, švýcarský profesor, který stavbu analyzoval, ji ovšem označil za nejvýznamnější most inženýra Františka Prášila, který postavil rovněž Petřínskou rozhlednu a Průmyslový palác na pražském Výstavišti. A upozornil, že kromě toho, že by nový most zničil důležitou kulturní památku v historickém centru Prahy, jež je zapsané na seznamu světového dě-

dictví UNESCO, by stavba nového mostu stála víc než rekonstrukce stávajícího.

Symbol a vzpomínka na inženýrství našich dědečků

Pro zachování stávajícího mostu je však i pražský magistrát. „Moderní město musí železniční dopravu rozvíjet, jak to jen jde. Svou spolehlivostí a komfortem konkuruje automobilům, proto je pro Prahu zásadní, aby se stávající počet kolejí rozšířil na tři a na výtoňské straně vznikla nová železniční zastávka. Držme se stanoviska památkářů a ministerstva kultury. Bylo jimi opakovaně potvrzeno, že se musí zachovat kulturně-historická hodnota stávajícího mostu,“ říká náměstek pražského primátora pro dopravu Adam Scheinherr s tím, že toto musí architektonická soutěž zohlednit a její součástí by měl být návrh i na subtilní jednokolejný most vedle původní historické konstrukce. „Ta si zaslouží rekonstrukci. Nedovedu si představit Prahu bez ikonického železničního mostu na Výtoni. Není to jen dopravní stavba, je to symbol a také vzpomínka na inženýrství našich dědečků, kteří konstrukci vytvořili a snýtovali dohromady,“ myslí si Scheinherr.

Iste pro zachování železničního mostu?

**Diskutujte na webu
nasregion.cz/p5-most**

INZERCE V5-0204

PE3NY
INTERNET TELEVIZE TELEFON

**INTERNET BEZ ZÁVAZKŮ OD 200 KČ
RYCHLOSTI NA OPTICKÉ SÍTI DO 1/1 GB/S**

**VYSTŘIHNĚTE SI
INTERNET + 55 TV
PROGRAMŮ NA 6 MĚSÍCŮ ZDARMA**

**VÍCE O AKCI 6 MĚSÍCŮ INTERNETU ZDARMA NALEZNETE NA WWW.PE3NY.NET/KUPON
PRO UPLATNĚNÍ PŘEJDETE TENTO KUPON PŘI INSTALACI TECHNIKOVÍ**

Velkoobjemové kontejnery Regios

19. 2.–20. 2.

■ Ke Smíchovu (mezi ul. Lípová a V Zálesí)

■ Kobrova (u č. 6)

26. 2.–27. 2.

■ Na Pomezí (u č. 4)

■ Nádražní (proti č. 68)

■ U Vojanky (u č. 30)

5. 3.–6. 3.

■ U Klavírky (proti č. 10)

■ Zahradníčkova (proti číslu 16 u čerpací stanice)

12. 3.–13. 3.

■ V Cibulkách x Na Výši

■ Nad Klikovkou (proti č. 11)

■ Nad Koulkou x Na Neklaně

19. 3.–20. 3.

■ Butovická x Pod Vidoulí

■ Donátova (u hřiště)

26. 3.–27. 3.

■ Česká x Urbanova

■ Brdlíkova (u hřbitova)

■ U Jinonického rybníčka (proti č. 7)

Velkoobjemové kontejnery MHMP

17. 3. 14.00–18.00 hod.

■ Hlubočepská x K Dalejím

18. 3. 14.00–18.00 hod.

■ Pražského (u č. 608)

19. 3. 14.00–18.00 hod.

■ U Dívčích hradů x Tetínská

24. 3. 14.00–18.00 hod.

■ Jinonická (proti č. 78)

25. 3. 14.00–18.00 hod.

■ U Nikolajky (za stadionem u separace)

26. 3. 14.00–18.00 hod.

■ U Smíchovského hřbitova x K Vodojemu

31. 3. 14.00–18.00 hod.

■ V Remízku x Voskovcova

Nepoužité léky do koše nepatří

■ Léky jsou nebezpečný odpad a v žádném případě by neměli být vyhazováni do smíšeného odpadu. Nejjednodušším způsobem, jak se léků „zbavit“, je odevzdat je přímo v lékárně. Každá lékárna je povinna nepoužité léky převzít.

■ Případně je také možné použít či neupotřebená léčiva odevzdat i ve sběrných dvorech hlavního města Prahy či v rámci mobilního svozu nebezpečných odpadů.

Jak nakládat s olejem

■ Oleje z fritovacího hrnce nebo třeba pánve lze odevzdat v každém sběrném dvoře, kde jsou umístěny nádoby s nálepkou označující, že jde o nádoby určené k odkládání použitých kuchyňských olejů z domácností.

■ Olej musí být zbavený zbytků jídla a musí být v uzavíratelných obalech, ne však skleněných, ale pouze v plastových PET lahvích, uzavřených kbelících nebo kanystrech.

■ Použité oleje a tuky jsou zpracovávány a využity na ekologicky šetrné výrobky.

■ Oleje a tuky vylévané do odpadu zatěžují kanalizační síť a svody v domech.

Řádková inzerce ve Vaše 5 **ZDARMA**

**PŘES NÁS
PRODÁTE COKOLIV!**

Objednávky na radkova.inzerce@a11.cz

Bezpečnostní informační služba

HLEDÁ DO PRACOVNÍHO POMĚRU ZÁMEČNÍKA, UKLÍZEČKU, AUTOKLEMPÍŘE A POMOCNÉHO KUCHAŘE

NABÍZÍME: 25 dnů dovolené, 4 dny zdravotního volna, příspěvek na stravování, stabilní pracovní dobu, možnost ubytování, příspěvek na rekreaci

POŽADUJEME: státní občanství ČR, trestní bezúhonnost

MÍSTO PRACOVNÍSTĚ: Praha, **KONTAKT:** personal@bis.cz, 224 235 496

INZERCE V5-002

INZERCE V5-0205

Správa pražských hřbitovů, p.o.
POHŘEBNÍ ÚSTAV HL. M. PRAHY

OBJEDNÁVÁNÍ POHŘBŮ

Krematorium Motol

Plzeňská 233, Praha 5

Tel. č.: 257 218 295

Bezplatná non stop info linka

800 10 10 50

<http://www.pohrustav.cz>

<http://www.funeralprague.eu>

INZERCE V5-0207

INZERCE V5-0203

Přijmeme inzertního manažera

prodej inzerce v lokalitě Praha 5 ● vytváření obchodních nabídek ● komunikace s místními podnikateli ● práce v přátelském kolektivu ● nadstandardní výdělek

**Více informací na: a11.cz/kariera
nebo na tel.: 725 729 877**

Vyhořelý smíchovský kostel chrání speciální konstrukce

Speciální konstrukce ochrání kostel sv. Michaela v Kinského zahradě na Petříně. Celodřevěný pravoslavný chrám z druhé poloviny 17. století, přenesený v roce 1929 z Podkarpatské Rusi do zahrady Kinských, vyhořel 28. října loňského roku. Na jeho obnovu je i nadále možné přispívat ve veřejné sbírce.

Odborníci v posledních týdnech zjišťovali, v jakém je vyhořelá stavba stavu, pracovali zde specialisté Národního památkového ústavu. A průzkum ukázal, že značnou část kostela je možné zachránit, shořelé dřevěné prvky potom bude možné nahradit věrnými kopiemi. Situace je tak nakonec nadějnější, než se původně zdálo.

Ohnisko požáru bylo na severní straně kostela, odkud se plameny šířily a zachvátily krytinu kostela a roubení. Největší byla zasažena trojice věží, kde měl oheň největší tah. Některé její části shořely beze zbytků. Stavba přišla také o velkou část střechy a částečně má poškozenou obvodovou konstrukci.

Škoda v řádu několika milionů

To, co z kostela zbylo, bude chránit ochranná konstrukce. Na místě zůstane zhruba dva roky a přijde na zhruba dva miliony korun. Oprava chrámu sv. archanděla Michaela by potom měla trvat dva až tři roky.

Na obnovu kostela, který byl v závěru loňského roku ohněm v podstatě zcela zničen a škoda byla odhadnuta v řádu několika milionů korun, přičemž další škodu je třeba přičíst s ohledem na vybavení kostela, bylo prozatím ve veřejné sbírce vybráno 1 604 377 korun. Přispívat lze i na dále, veřejný sbírka potrvá

rok, poslat, byť drobný příspěvek, je možné na transparentní účet 500089822/0800.

Chrám z druhé poloviny 17. století

Chrám je v majetku hlavního města Prahy, ve správě a v užívání ho však desítky let má pravoslavná církev. Pomoc s opravou nabídly i významné kulturní instituce – Národní muzeum, Národní památkový ústav i Ministerstvo kultury ČR.

Chrám sv. archanděla Michaela, nebo také karpatský kostelík sv. Michala, byl celodřevěný pravoslavný chrám z druhé poloviny 17. století, přenesený v roce 1929 z Podkarpatské Rusi do pražské zahrady Kinských pod Petřínem.

Součást národopisných sbírek

Kostel byl postaven v takzvaném bojkovském stavebním slohu s prvky lidového baroka. Byl asi 14 metrů dlouhý a 8 metrů široký, věž sahala do výšky asi 17 metrů. Roubené části kostela pokrývala šindelová střecha. Jednalo se o dar Rusínů svému tehdejšímu hlavnímu městu, Praze, jako své typické lidové stavby. Náklady spojené s touto operací hradilo Národní muzeum za podpory ministerstva školství a osvěty Československé republiky. Chrám se stal součástí sbírek národopisného oddělení Národního muzea v Praze.

Kostel sv. Michaela vyhořel loni v říjnu.

INZERCE V5-0206

Pro práci v zimě, do -10 °C

Pěny TTK a illbruck

Chemické kotvy illbruck, TTK a Fischer

VELKOOBCHOD

TwinAktiv VV ME508

TP652 illmod Trio+

POZOR: od 11. 1. 2021 nové akce v 16 str. Infoletáku č.1/2021, více na www.okentes.cz

OKENTĚS
pro řemesla a obchod

Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

Děti tipují nebezpečná místa v páté městské části

Bezpečné a pohodlné cesty pro děti, zklidnění dopravy, podpora zdravých dopravních návyků, podpora samostatnosti dětí na cestách do školy, zdravé a příjemné prostředí v okolí škol. To jsou hlavní cíle programu Bezpečné cesty do školy. V Praze 5 díky němu v minulých letech došlo k řadě úprav a vylepšení.

V páté městské části se zapojila řada škol – Waldorfská ZŠ v Jinonicích, Střední průmyslová škola dopravní Motol, ZŠ Nepomucká, FZŠ a MŠ Barrandov II, V Remízku, ZŠ a MŠ U Santošky, ZŠ Pod Žvahovem a ZŠ Drtinova.

K rozsáhlé rekonstrukci došlo u školy V Remízku, kde byla upravena celá obytná zóna od Wassermannovy ulice směrem ke škole. Děti, ale i ostatní chodci zde od léta mají místo hrbatých panelových cest a nebezpečných přechodů k dispozici široké chodníky a pohodlné přechody zabezpečené proti neoprávněnému vjezdu automobilů. Stavebními úpravami prošla také nedaleká křižovatka V Remízku x U Akátů a přechod přes Voskovecovu ulici.

Bezpečnější prostředí pro chodce i cyklisty je od letošního roku v ulici Nepomucká v Košířích. Schválená je i rozsáhlá úprava v ulicích Slávy Horníka a Pod Školou, která však čeká na dokončení úpravy plynového potrubí.

Projekt v ulici U Santošky řeší několik přechodů podél této rušné ulice a také nebezpečnou zastávku autobusu. Je v procesu schvalování stavebního povolení a děti ze ZŠ U Santošky by se bezpečnějších cest mohly dočkat snad již v dohledné době.

Dopravní studie pro ZŠ Drtinova a ZŠ Pod Žvahovem vznikly během školních projektů v roce

2020 a navržené úpravy teprve zahajují svou cestu projektovou přípravou. ZŠ V Remízku získala díky projektu novou kolárnu, o něco podobného má zažádáno také ZŠ Pod Žvahovem.

Za programem stojí organizace Pěšky městem, která každý ročník Bezpečné cesty do školy vyhláší od roku 2002. Cílem je jednoduše a stručně měnit okolí škol tak, aby co nejvíce děti mohlo chodit do školy pěšky a rodiče se o ně nemuseli strachovat. Do letošního ročníku je možné hlásit se do 25. února a vylepšovat své okolí, respektive k němu podniknout, mohou školy mateřské, základní i střední.

„Našími hlavními klienty jsou děti, které mají právo na to, aby se mohly do školy dopravovat bezpečně a pohodlně, aby na svých cestách mohly objevovat svět i místo, kde žijí. Děti potřebují pohyb, který jim přináší radost, ale také jim pomáhá se ve škole lépe soustředit. Každodenní procházka do školy je pro děti dobrou příležitostí, jak se udržovat v dobré fyzické i psychické kondici, jak podporovat přirozenou imunitu i zdravé dopravní návyky,“ podotýká projektová manažerka Blanka Klimešová.

Důležité je zapojit do plánování samotné děti, protože právě ty nejlépe vědí, kde se při cestě do školy cítí v nebezpečí nebo minimálně nekomfortně. „Zjišťujeme, jak by si děti svoje cesty do

Křižovatka V Remízku x U Akátů.

Obytná zóna od Wassermannovy ulice směrem ke škole.

Ulice Nepomucká.

školy představovaly, co jim chybí a co by chtěly změnit. Na základě aktivní spolupráce s dětmi navrhuje dopravní projektant úpravy vytípaných rizikových míst tak, aby byla bezpečnější. Návrhy projednává pracovní skupina složená ze zástupců školy, politiků, úředníků, policie i dalších osob rozhodujících o následné realizaci návrhů. Škola ve spolu-

práci s dětmi i rodiči připraví Školní plán mobility, který se zabývá tím, jak v započatých změnách pokračovat i nadále,“ uvádí Blanka Klimešová.

Do projektu se za dobu jeho fungování zapojilo šest desítek škol a díky dopravním studiím se dočkala úprav stovka míst v jejich okolí, které jsou tak nyní bezpečnější.

S novým kolegou pracoval v posledních měsících dramaturg Švandova divadla David Košťák. Spolu s informatiky totiž dohlížel na vznik hry AI: Když robot píše hru. Prozatím ji smíchovský soubor nabídl divákům on-line, až budou podmínky příznivé, přivítá je robotická hra v hledišti. „Občas prohodil ženské a mužské postavy nebo na něčem ulpěl, takže dialog ztratil smysl. Oříškem, který zatím s obtížemi louská, je také podtext – fakt, že nejde jen o to, co v divadelní hře postava říká, ale co tím ve skutečnosti myslí,“ popsal David Košťák spolupráci s počítačem.

David Košťák:

Člověk bez morálních zábran a bez empatie, to je děsivá představa

● Ve Švandově divadle se chystá premiéra hry AI: Když robot píše hru, již jste dramaturgem. Jde o první českou divadelní hru, jejíž dialogy napsala umělá inteligence. Kdo tenhle nápad dostal a proč vlastně?

Ve skutečnosti jde o první divadelní hru tohoto typu na světě. V minulosti vznikly hry, u jejichž vzniku se umělá inteligence částečně používala, ale pokud víme, je to poprvé, co je její autorský podíl téměř stoprocentní. S nápadem nechat robota napsat celovečerní

hru v roce 2019 přišel inovátor Tomáš Studeník. Chtěl novou hrou napsanou pomocí chytrého softwaru oslavit stoleté výročí premiéry Čapkovy hry R.U.R. A jeho myšlenky se ujal tým informatiků z matfyzu vedený počítačovým lingvistou Rudolfem Rosou.

● **Bojíte se robotů?**

Robotů ne, to je iracionální strach. Umělá inteligence se učí a ve svých jednáních kopíruje člověka... A představte si člověka bez morálních zábran a bez empatie. To je teprve děsivá představa. Pár předobrazů mě v současné situaci vlastně napadá...

● **Hodně se totiž v dnešní době mluví o tom, že některé profese zaniknou, protože je právě „vytlačí“ roboti. Máme čekat, že místo herců se budou na jevištích také pohybovat roboti, že třeba časem napíšou hru, zrežirují představení...**

Ta doba je snad ještě hodně daleko. Řekl bych, že je stále tendence v umění objevovat něco nového, ať už jsou to originální myšlenky či autentické emoce přetavené do výsledného díla. Roboti ale dokážou jen replikovat to, co už někdo stvořil před nimi. Svět, kde by se na jevišti pohybovali roboti, by sám sebe uzavřel do uvozovek.

● **Hra vznikla ke 100. výročí prvního uvedení hry R.U.R. Karla Čapka. Jakou Čapkovu knihu máte nejraději?**

Ještě před rokem bych bez váhání řekl, že nejraději mám Knihu apokryfů. Letos jsem ale k Vánocům od svého psa Tintina dostal Dášenku. Místo podpisu na balící papír otiskl

Figurka robota v hledišti Švandova divadla pochází z pozůstalosti Josefa Čapka a slouží-la patrně k propagaci hry R. U. R.

svoji tlapku. To je důkaz, že je to pravda. Tintin je totiž taky teriér, takže dává smysl, že mi tu knihu nadělil, abychom si lépe porozuměli. Například teď už vím, proč je třeba všude hrabat. O lidském jednání a jeho důvodech nikdo tak přehlednou knížku ještě nenapsal. Někteří se o to snaží, třeba Erich Fromm, ale ten to tak přehledné nemá.

● **Představení bude nejdříve uvedeno on-line. Napadlo by vás někdy, že lidé budou divadelní představení „navštěvovat“ ze svých kuchyní a obývacích? A je na dnešní době pozitivní alespoň to, že se takto můžete s diváky spojit?**

Já patřím k té poslední době hodně skloňované generaci mileniálů. Do doby analogové jsem se ještě narodil, ale mé chlapectví a jinošství již bylo formováno líbivou melodií vytáčeného modemu a internetovými příběhy. Nehledě na to, že nejčastěji jsem v té době divadlo navštěvoval prostřednictvím televizních záznamů – byly totiž zdarma. Ano, je skvělé, že nám technologie umožňují fungovat alespoň v tomto bezkontaktním režimu. Ale doufám, že to je jen přechodná fáze. Hrát divadlo bez živého publika je jako telefonovat do hlasové schránky... a ruku na srdce, kdo si ji při první příležitosti nezrušil?

● **Vy jste se prý osobně účastnil generování replik počítačem. Jaký to byl pocit? Prý jste robotovi musel v pár případech „zabránit“ v tom, aby udělal chybu...**

Takhle to zní opravdu dramaticky: „David Košťák zabránil robotovi udělat chybu.“ To se mi líbí. Až se roboti pokusí převzít nad-

vládu nad světem, opět zasáhnou! Ale vážně... takové psaní s počítačem je ve skutečnosti poměrně administrativní záležitost. Člověk do programu vloží nějaká výchozí data a počítač generuje materiál. Generuje hodně materiálu a člověk si z něj vybírá ten, který se mu hodí. A víte, co? Počítač neprotestuje. Je to poslušný autor. Někdy až moc. Ono se řekne „počítač neodmlouvá“ a zní to jako jeho velká výhoda. Ale k těm nejlepším řešením autor s dramaturgem někdy dospěje právě až v plamenném dialogu.

● **Loňský rok byl pro všechny velmi náročný, letošní zatím nevypadá o moc lépe. Jak jste měsíce karantény prožil? Přinesly vám třeba i něco dobrého?**

O slovo se už zase hlásí můj pes. Toho mi uplynulé měsíce přinesly. A také jsem se naučil vypínat svého vnitřního dramaturga a dramatika. Naši blízcí si zaslouží trávit čas nejen s našimi fyzickými skořápkami, ale i s naším vědomím, aniž nám v hlavě neustále běžely kalkulačky, psací stroje... Když člověk pracuje z domova, je mnohem těžší tu dělicí čáru mezi člověkem a strojem najít a respektovat ji.

● **Divadlo je plus minus rok zavřené, co se v něm nyní děje?**

Divadlo je zavřené pro veřejnost, ale jeho činnost se nezastavila. Některé profese naopak měly více práce než obvykle. Divadlo po celou tu dobu totiž ve svém provozu pokračuje po dvou koleích. Na té jedné nadále chystá inscenace v divadle s nadějí, že se hlediště brzy opět naplní diváky, ale souběžně s tím připravuje obsah, který divadlu umožní

AI: Když robot píše hru.

být v kontaktu s jeho diváky alespoň on-line. Je to někdy až schizofrenní pozice. Dopoledne zkoušíte inscenaci pro živé publikum a odpoledne připravujete náhradní program pro případ, že se divadlo stále nebude moci otevřít. V současné době zkoušíme inscenaci AI: Když robot píše hru. Její premiéra proběhne 26. února on-line, ale poté se stane součástí běžného repertoáru divadla. V tomto případě se tedy obě koleje alespoň částečně sbíhají.

● **Otevřete možná v březnu, co si pro diváky připravujete?**

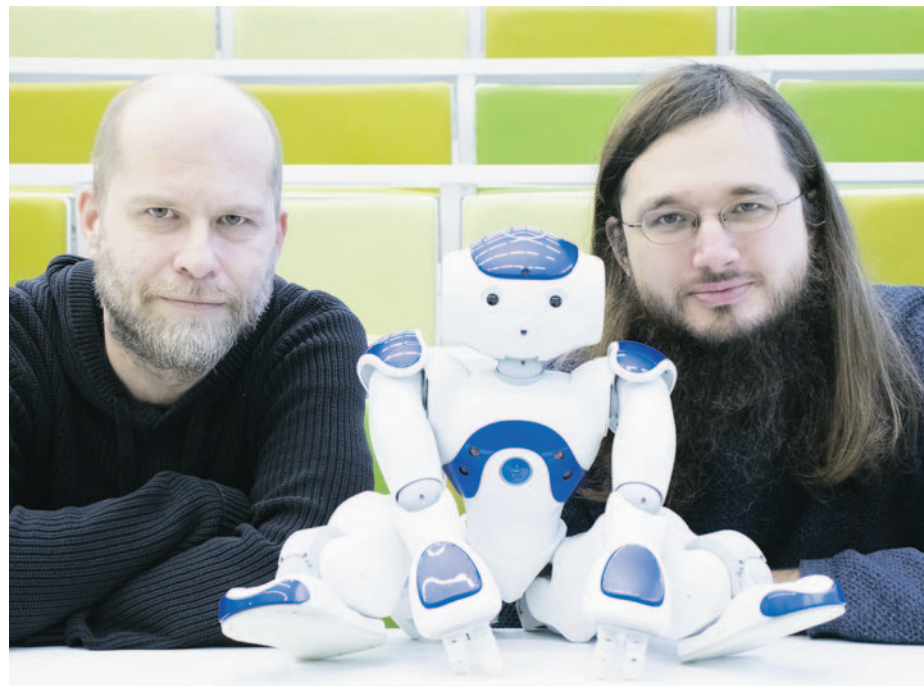
Na diváky tou dobou budou čekat dvě nové inscenace ve Studiu, australská satirická komedie Zabíjejte popírače klimatických změn a futuristický Malý princ z pera umělé inteligence AI: Když robot píše hru. V březnu by také ve velkém sále měla mít premiéru serverská černá komedie Adamova jablka. A já věřím, že si všechny tyto tituly zaslouží diváckou pozornost.

● **Chybí vám diváci? Zkoušky? Herci?**

Diváci mi chybí ze všeho nejvíce. Jak jsem zmiňoval – zatím voláme do hlasové schránky. Zkoušet jsme ale nikdy zcela nepřestali. S herci se vidáme na zkouškách a při přípravě virálních videí, prostřednictvím kterých komunikujeme s našimi diváky alespoň zpoza webové roušky.

● **Rok 2021 právě začal, co přejete čtenářům a co divadlu?**

Oběma přeji to samé! Aby se ze čtenářů co nejdříve stali diváci.

Režisér Daniel Hrbek, autonomní programovatelný humanoidní robot a Rudolf Rosa, vedoucí projektu THEaiTRE.

Starostka Zajíčková: Praha 5 bude nucena hospodařit s mírným deficitem

Nesnadný rok mají před sebou co do hospodaření pražské městské části. Vypořádat se musejí s výpadky příjmů nejen s ohledem na pokračující pandemii koronaviru, ale i s ohledem na daňové změny. Pátá městská část proto schválila schodkový rozpočet, nebude však díky tomu muset omezovat investice. „Právě investice považujeme v této složité době za velmi důležitý ekonomický impulz a schodkový rozpočet nám umožní realizovat většinu plánovaných investičních akcí a nijak dramaticky neomezovat ani podporu veřejného,” říká starostka Prahy 5 Renáta Zajíčková (ODS) s tím, že jednou z priorit letošního roku je představení Strategie rozvoje 2030+.

PŘIPRAVILA ZUZANA PŮROVÁ, FOTO MČ PRAHA 5

● **Jak řešíte rozpočtové problémy spojené s výpadkem příjmů způsobených covidem a daňovými změnami?**

Nedávno schválený rozpočet počítá s výpadky příjmů nejen kvůli důsledkům pandemie, ale i v důsledku daňových změn. Praha 5 bude nucena hospodařit s mírným deficitem, který umožní další rozvoj městské části.

● **Budete muset zrušit, omezit či odložit některé investiční akce?**

Právě investice považujeme v této složité době za velmi důležitý ekonomický impulz a schodkový rozpočet nám umožní realizovat většinu plánovaných investičních akcí a nijak dramaticky neomezovat ani podporu veřejného života MČ.

● **Co považujete za největší problém vaší čtvrti?**

To je složitější otázka, protože jednotlivá území Prahy 5 trápí odlišné typy problémů. Smíchov se potýká s hlukem, větším pohybem veřejnosti i s většími bezpečnostními riziky. Naopak třeba Radlice či Košíře postrádají lepší občanskou vybavenost.

● **Jakou máte coby starostka hlavní prioritu pro letošní rok?**

Jednou z priorit, nikoli jedinou, je představení Strategie rozvoje 2030+, která bude určující pro rozvoj naší MČ pro následujících minimálně deset let. Tento dokument bude mimo jiné obsahovat i problematiku jednotlivých území s návrhem dlouhodobých řešení.

● **Jak jste spokojena s postupem očkování občanů vaší čtvrti proti covidu?**

Vyjadřovat spokojenost s postupem očkování občanů mohou velmi obtížně. Na rozdíl od některých jiných městských částí Praha 5 nemá ve své správě žádné zdravotnické zařízení, které by se mohlo podílet na očkování. Jako městská část se držíme pravidel, které nám určil stát a hlavní město Praha. Nicméně jsme připraveni kdykoli se do procesu zapojit v podobě podpory občanů s ohledem na vyřízení registrace k očkování. V součinnosti s patřičnými odbory jsme schopni ihned uvést do provozu infolinku, na které budeme našim starším spoluobčanům k dispozici.

INZERCE V5-02xx

Domov sv. Karla
Boromejského
v Praze – Řepích
přijme

**VRÁTNÉHO
(VRÁTNOU)
NA PLNÝ ÚVAZEK**

- do směnného provozu (denní a noční služba)
- vhodné pro aktivní důchodce.

Životopis, prosíme pošlete na:
konsolata@domovrepy.cz,
kontakt: **sestra Konsoláta**,
nebo tel. sekretariátu:
235 301 209 (po-pá od 7.00
do 15.00 hod.).

INZERCE V5-0201

Vaše 5. Nezávislý měsíčník o dění v Praze 5, vydává A 11, s. r. o., Ortenovo náměstí 36, Praha 7, 170 00, IČ 27120805, Registrace MK ČR E 21732, Ročník VIII, vychází měsíčně, Datum vydání únorového čísla 15. 2. 2021

Příjem inzerce: Jůlius Korec, julius.korec@a11.cz, tel.: 777 607 861

Šéfredaktorka: Zuzana Půrová, zuzana.purova@a11.cz, tel.: 776 394 016

Uzávěrka podkladů a inzerce příštího čísla 8. 3. 2021, časopis vychází 15. 3. 2021

A11

ROHAN CITY | DIAMANTY
KARLÍN

ROHAN CITY | RIVIÉRA
KARLÍN

**Zelené
centrum Prahy**

SEKYRA GROUP

> 800 30 40 50 > www.sekyragroup.cz

**Nové byty
v prodeji**

Pro ty... ...kteří umějí spát.

SCAN quilt®

náš eshop je pro Vás stále otevřen

www.scanquilt.cz